

Producte Interior Brut (PIB) de Barcelona. Rev. 2019. 1er trimestre 2020

Impacte COVID-19: Escenaris de l'Economia de Barcelona 2020

El PIB de Barcelona es va contraure en el primer trimestre de 2020 en un -3,8% respecte l'any anterior.

Pel conjunt del 2020, l'efecte de la pandèmia, segons l'escenari mig, és un decreixement del -8,9% del PIB de Barcelona. Les activitats més afectades són la construcció (-15,4%) i les branques de comerç i hostaleria (-12,5%)

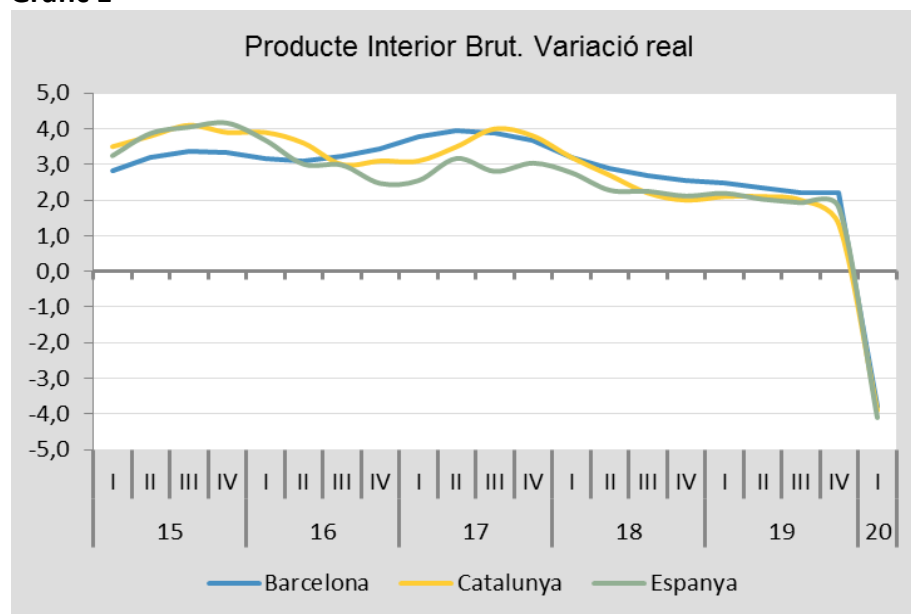
L'Oficina Municipal de Dades (OMD) està fent estimacions de PIB anual i trimestral de l'economia de Barcelona des de l'any 2015. Aquestes estimacions apliquen les metodologies recomanades per l'oficina estadística d'Europa (Eurostat) i són equivalents a les emprades per l'INE i per l'Idescat per fer les estimacions de PIB de l'economia espanyola i catalana respectivament.

Sobre la base de l'experiència de l'OMD en l'estimació del PIB de Barcelona, al llarg de 2020 es farà una sèrie d'informes de seguiment del PIB en els que s'inclouran escenaris sectorials de l'impacte del COVID-19 sobre l'economia de la ciutat en el conjunt de l'any 2020.

PIB de BARCELONA, 1er TRIMESTRE DE 2020

El PIB del municipi de Barcelona es va reduir al primer trimestre de 2020 un **-3,8%**, respecte al mateix trimestre de l'any anterior, segons càlculs de l'Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona. Tal com mostra el gràfic 1, aquest impacte ha estat similar al que afecta l'economia catalana (-3,9%) i espanyola (-4,1%).

Gràfic 1

Font: Dt d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona, Idescat i INE

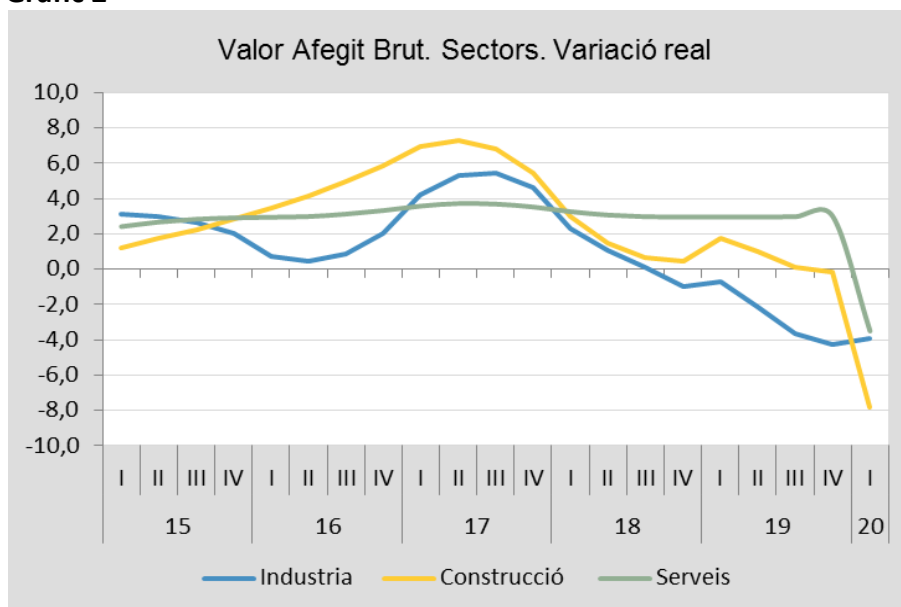
L'evolució dels grans sectors mostra un impacte de la pandèmia clarament diferenciat en el primer trimestre de l'any: mentre que els serveis i la indústria tenen decrements relativament similars, ha estat superior la detracció en el sector de la construcció.

El sector serveis registra una taxa del -3,5%. A la taula adjunta es pot apreciar com es desagrega aquesta davallada per subsectors dels serveis, que va des del -1,6% de les AAPP, Educació, Sanitat, Serveis Socials i Personals, al -4,8% de les activitats comercials, d'hostaleria i d'altres. A Catalunya i a Espanya l'evolució dels serveis ha estat una mica pitjor, a l'entorn del -4%. Al llarg de 2019 ja es registrava un comportament més positiu dels serveis a Barcelona que a les economies del seu entorn.

Producte Interior Brut. Barcelona. Revisió 2019
Taxes interanuals en volum. Dades corregides d'efectes estacionals.

	2018 A	2019 1E	2019				2020 I
			I	II	III	IV	
PIB	2,7	2,3	2,5	2,3	2,2	2,2	-3,8
Agricultura	-2,3	-3,6	-4,7	-4,0	-3,0	-2,8	-2,1
Indústria	0,6	-2,7	-0,7	-2,1	-3,7	-4,2	-3,9
Construcció	1,4	0,7	1,8	1,0	0,1	-0,2	-7,8
Serveis	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	-3,5
Comerç, Hostaleria, Transport, Informació i Comunicacions	3,9	2,1	2,9	2,1	1,8	1,5	-4,8
Financeres, Immobiliàries, Professionals i Tècniques	4,2	4,8	4,6	4,8	4,7	5,1	-3,5
AAPP, Educació, Sanitat, Serveis Socials i Personals	0,6	1,9	1,2	2,1	2,4	2,2	-1,6
<i>PIB Intertrimestral</i>	0,6	0,5	0,6	0,5	0,5	0,6	-5,3

A: Avanç, 1E: Primera estimació

Font: Dt d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona
Gràfic 2

Font: Dt d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona

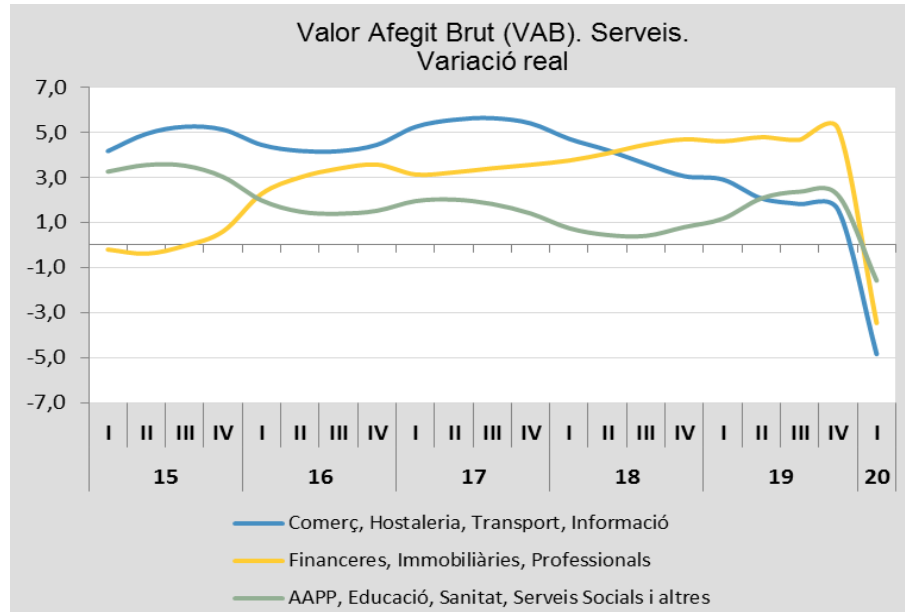
L'evolució de la indústria ja mostrava abans de la pandèmia taxes negatives, i en aquest trimestre es confirmen amb un -3,9%. A Catalunya la reducció de l'activitat industrial ha estat del -2,4% i a Espanya del -2,2%.

El sector que ha patit més els efectes del COVID-19 a Barcelona en el primer trimestre ha estat la construcció, amb una taxa interanual del -7,8%. La dinàmica d'aquesta activitat ja era negativa, però ara la tendència ha empitjorat sensiblement, tant a Barcelona com a Catalunya (-8,2%) com a Espanya (-8,6%).

Fent una anàlisi més desagregada pel sector serveis, per subsectors, es constata que **les activitats del Comerç, Hostaleria, Transport i Informació i Comunicacions té una taxa interanual del -4,8%.** Aquest resultat és el pitjor dels registrats en el conjunt del

sector serveis. La davallada suposa, respecte al quart trimestre de 2019, una reducció de 6,3 punts percentuals. En termes de branques d'activitat és més negativa la taxa del Comerç, Hostaleria i Restauració (per sota del -5%) que la registrada a la branca d'Informació i Comunicacions (a l'entorn d'una taxa del -2%).

Gràfic 3

Font: Dt d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona

El subsector de les Activitats Financeres, Immobiliàries i Professionals contrau la seva activitat en un -3,5%, de forma que perd, entre el quart trimestre de 2019 i el primer de 2020, més de 8 punts percentuals. Les tres branques que formen aquest subsector tenen resultats molt contrastats.

El sector financer, que al llarg de 2019 va tenir una dinàmica molt positiva, baixa el seu creixement (en poc més de dos punts percentuals), però té un resultat singular, ja que és la única branca dels serveis que mostra una taxa clarament positiva, superior al 5% interanual. Les activitats immobiliàries tenen una reducció de la seva activitat relativament moderada, que no arriba al -2%. Finalment, on més es nota la crisi generada per la pandèmia és en les activitats professionals, ja que pateixen un important decrement del seu, VAB, per sota del -7%.

El subsector de les Administracions Públiques, Educació, Sanitat, Serveis socials i personals és el menys afectat per la pandèmia, amb una taxa del -1,6%. Novament les branques que s'inclouen tenen dinàmiques força diferenciades. Mentre que les Administracions Públiques i les activitats de provisió mixta tenen una taxa propera a zero, d'estancament, els serveis personals registren una intensa davallada, amb una taxa per sota de -6%.

ESCENARIS PIB ANUAL 2020

Es presenten les previsions del PIB de Barcelona per al 2020 en base a tres escenaris, en funció de la intensitat de l'impacte de les mesures de contingència del COVID-19. Aquests escenaris tenen com a referència els del Banc d'Espanya per a l'economia espanyola, definits esquemàticament de la següent forma¹:

- **Impacte moderat:** 8 setmanes de confinament i mesures de política econòmica que eviten la pèrdua permanent de llocs de treball i tancament d'empreses
- **Impacte mig:** 8 setmanes de confinament i mesures de política econòmica que fan que només una proporció petita d'empreses passin de problemes de liquiditat a problemes de solvència
- **Impacte intens:** 12 setmanes de confinament, malgrat les mesures de política econòmica moltes empreses tenen greus problemes de solvència

El PIB de Barcelona podria caure entre un -6,4% i el -11,6%.

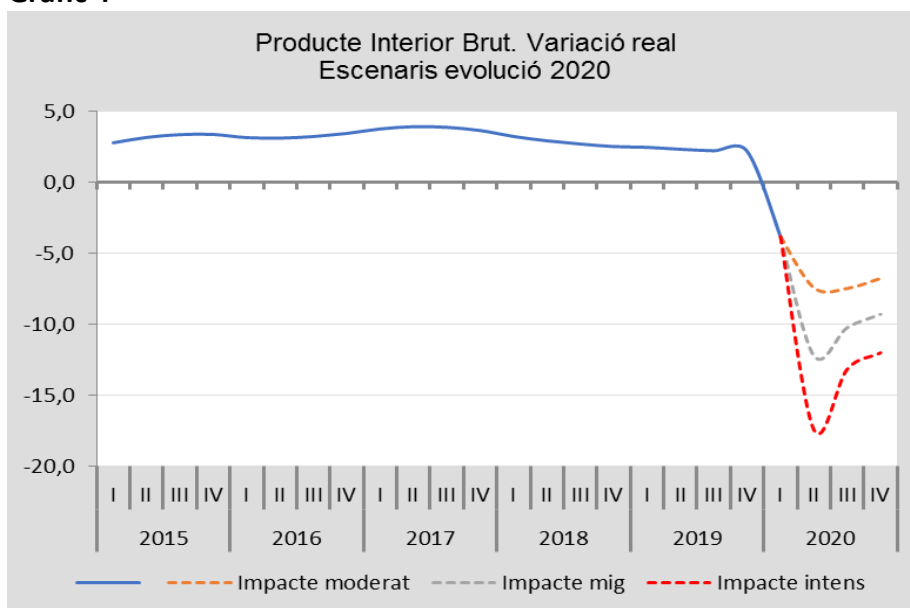
Producte Interior Brut. Barcelona. Escenaris 2020

Taxes interanuals en volum

	IMPACTE MODERAT	IMPACTE MIG	IMPACTE INTENS
PIB	-6,4	-8,9	-11,6
Indústria	-5,4	-8,2	-11,1
Construcció	-12,3	-15,4	-18,7
Serveis	-6,1	-8,6	-11,2
Comerç, Hostaleria, Transport, Informació i Comunicacions	-9,8	-12,5	-15,4
Financeres, Immobiliàries, Professionals i Tècniques	-4,8	-7,6	-10,6
AAPP, Educació, Sanitat, Serveis Socials i Personals	-2,7	-4,5	-6,5

Font: Dt d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona

Gràfic 4

¹ Per més informació: Banco de España: Boletín Económico 2/2020: Artículos analíticos: *Escenarios macroeconómicos para la economía española tras el COVID-19*

NOTA METODOLÒGICA: PIB TRIMESTRAL

La Comptabilitat Trimestral és una estadística de síntesi, de caràcter conjuntural, que proporciona amb poc retard una descripció coherent de l'evolució del Producte Interior Brut (PIB) d'una economia. Tal com afirma el manual sobre Comptabilitat Trimestral d'Eurostat, a més de ser la millor aproximació al cicle econòmic, és també la base sobre la qual es poden tenir avenços de l'evolució estructural (anual) de l'economia.

Metodològicament la Comptabilitat Trimestral és el resultat d'uns inputs i uns mètodes. Els inputs són els Comptes Anuals i un conjunt d'indicadors d'alta freqüència (trimestrals o mensuals) que fan possible la trimestralització de les sèries anuals.

El Departament d'Anàlisi de l'Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona ha fonamentat la Comptabilitat Trimestral del PIB de Barcelona en les sèries de PIB anual que han estat desenvolupades pel mateix Departament d'Anàlisi.

Sobre aquesta base el procediment d'estimació del PIB trimestral té els següents punts:

- **La informació anual ha estat trimestralitzada amb el sistema de desagregació temporal recomanat per Eurostat: el mètode Chow-Lin.** Es treballa amb les sèries de taxes de variació en volum.
- **Les estimacions pels trimestres de l'any en curs s'obtenen amb models dinàmics per a cada branca d'activitat,** que fan servir les dades d'afiliació a la Seguretat Social de Barcelona, i les dades homòlogues del VAB de cada sector i del PIB de l'estadística trimestral catalana (per grans sectors) o espanyola (per a les branques de serveis que no estan disponibles a l'estadística catalana).
- Una vegada s'obtenen els resultats dels models es fa una anàlisi d'estacionalitat i, en cas de detectar aquesta component en les sèries generades, s'obté el senyal desestacionalitzat. **La desestacionalització s'obté amb el programa TRAMO,** que és el recomanat per Eurostat i que fan servir tant INE com Idescat.
- Finalment, es porta a terme una **conciliació de les estimacions globals del sector serveis i de les obtingudes a cada branca d'activitat.** El PIB general s'obté com a suma dels grans sectors més impostos. Les estimacions de les branques dels serveis s'han fet desagregades a set branques (desagregació equivalent a la publicada per l'INE a la seva Comptabilitat Trimestral). Posteriorment els resultats han estat agregats als tres subsectors presentat a l'informe. Aquest procediment permet enriquir l'anàlisi més desagregada de l'evolució de cada un dels tres subsectors considerats.

NOTA METODOLÒGICA: ESCENARIS PIB ANUAL

L'elaboració d'escenaris de l'impacte de la pandèmia COVID-19 sobre el PIB és un exercici subjecte a una gran incertesa, que només anirà disminuint a mesura que es disposi de més dades en els propers mesos.

Per aquest motiu, l'estratègia del Departament d'Anàlisi de l'Oficina Municipal de Dades per elaborar escenaris de l'impacte de la pandèmia sobre el PIB de Barcelona ha consistit en **connectar els escenaris de PIB 2020 amb l'estimació del PIB trimestral**. D'aquesta forma, a mesura que avanci l'any, la pròpia estimació trimestral del PIB serà la base més fiable per actualitzar els escenaris pel conjunt de l'any.

L'elaboració dels escenaris d'impacte de la pandèmia COVID-19 sobre el PIB 2020 de Barcelona té els següents punts:

- Es seleccionen uns escenaris d'impacte de la COVID-19 com a referència. En concret s'apliquen **els escenaris fets pel Banc d'Espanya per a l'economia espanyola**. Aquests escenaris aporten una dada anual d'evolució real del PIB per a cada un dels tres escenaris definits (Vegeu Annex).
- **Es trimestralitza mitjançant el mètode Chow-Lin cada un dels escenaris del Banc d'Espanya**, de forma que s'obté una sèrie de PIB trimestral de l'economia espanyola publicada per l'INE fins el primer trimestre de 2020 completada fins el final de 2020 gràcies a la trimestralització.
- Es procedeix a sectoritzar l'anterior sèrie trimestral de PIB, aplicant un **sistema de diferencials entre el conjunt de l'evolució del PIB i el VAB de cada sector en termes de punts percentuals**. Aquests diferencials s'obtenen de les darreres dades disponibles del PIB trimestral de referència. Per tant, al llarg de l'any s'aplicaran els diferencials més recents publicats per l'INE.
- **Les prediccions pels trimestres mancants de l'any 2020 s'obtenen amb models dinàmics per a cada branca d'activitat de Barcelona**. En aquests models la variable explicativa clau és l'evolució de l'economia de referència.
- De la mateixa forma que al càlcul del PIB trimestral **es porta a terme un procés de conciliació entre els pronòstics globals pels serveis, per a cada escenari, i els resultats de les set branques emprades en els models**. El PIB s'obté de la suma dels grans sectors més impostos.
- Finalment **s'agreguen els trimestres i les branques en subsectors per publicar els escenaris en termes anuals i per als tres subsectors dels serveis**. S'exclou el sector agrari, per la seva singularitat a l'economia de Barcelona, sent el seu resultat només operatiu als efectes d'obtenir per suma el conjunt del PIB.

ANNEX: PREVISIONS PER A L'ECONOMIA ESPANYOLA I CATALANA

			2020	2021	Font	Data
CATALUNYA	PIB	E1	-7,6%	6,5%	Generalitat	abr-20
		E2	-8,8%	5,1%		
	Llocs treball*	E1	-6,6%	3,8%		
		E2	-7,6%	2,9%		
	*En termes equivalent a temps complet					
PIB		-8,2%	6,0%	BBVA	maig-20	

			2020	2021	Font	Data
ESPANYA	PIB		-9,2%	6,8%	Gobierno	abr-20
	Ocupació*		-9,7%	5,7%		
	*En hores treballades					
	PIB		-7,0%	5,4%	Funcas	abr-20
	Ocupació*		-5,4%	2,4%		
	*Con nac. P.t.e.t.c					
	PIB		-8,0%	5,7%	BBVA	maig-20
	PIB		-7,2%	6,9%	LaCaixa	maig-20
Ocupació		-5,1%	5,1%			
PIB		-9,4%	7,0%	Comissió Europea	maig-20	
PIB		-8,0%	4,3%	FMI	abr-20	
PIB	E1		-6,8%	5,5%	Banco de España	abr-20
	E2		-9,5%	6,1%		
	E3		-12,4%	8,5%		